

Седма година
77 број
Anul 7, Numărul 77

22 Декември 2007
22 Decembrie 2007

MACEDONEANUL МАКЕДОНЕЦОТ

Asociația Macedonenilor din România
Друштвото на Македонците од Романија

ЦЕНА НА ПРЕДАВСТВО - II

Има ли предавството цена ?

Не е твоето огледало предавнику, кое низ времето ќе се сврти против тебе и се ќе ти се врати?

Не можеш лошо да си направиш предавајќи си го родот, можеби незнаеш дека се во животот се плаќа.

Децата кога лажат по ука на родителите не можат среќни да бидат. Ги следи сенката нивна и родителската.

Кога си љубен, кога си потпомогнат, кога вратата ти се отвора и те прима на масата некој, неможеш откако ќе се заситиш со нож од зад грб да го убиеш.

Што е лошто во сево ова? Дека немаш благодарност, немаш чувства, немаш почит, за тие кои те поддржале.

Но не заборавај дека животот е огледало, порано или подоцна се разврка во душата твоја и одмаздата на твоите дела е сурова.

Предавството за некои е лесно, за други е тешко дело, дело полно болка, полна горчина која во историјата на македонскиот народ ќе остане, како и други предавници. Историјата ќе зборува, така како што зборува повеќе од 2000 години.

А на предавниците ситни, ефтина е наградата нивна. О, колку грдо ...

Кога животот во нивниот род радост и светлина, љубов и прошка им донесе.

За прошка, ние македонците проштеваме, но неможеме да ја оставиме историјата да ги прости делата, особено кога предавството е двојно.

Тоа се предавници кои душите на сопствените деца ги кршат, учејќи ги да лажат, да кријат, да предаваат, зарем секунда не помислуваат што губат, какви лузни кај децата остануваат на овој начин за во иднина подготвени.

Предавството на родот и на татковината за ситни интереси ќе остават трага во вашите животи а најсилно и најповеќе кај децата, кои порано или подоцна ќе си ги осудат родителите. Осудата ќе биде сурова, од страна на децата, на родот кој го предаде и од Бога.

Каква цена можеш да добиеш да си го уништиш сопственото чедо и да го заразиш со лага и предавство од толку кршлива возраст?

Вели народот кој еднаш ќе предаде, секогаш е предавник, кој еднаш лаже лаже засекогаш, кој незнае да си го почитува зборот не знае да си го почитува.

Кога големи ќе бидат, децата ќе патат од лагата и предавството кои се всадени во нивните души од тие кои живот им дале.

Жалосно што не размисливте за децата ваши пред да предадете. Љубовта кон децата и родот не може да биде платена со целото злато од цел свет.

Рани в душа невиновна тешко се лекуваат кога родителите ти ги всадице. Дали Господ ќе ви прости за овие големи грешки, ние луѓрто ви простивме ?

PREȚUL TRĂDĂRII - II

Are trădarea un preț?

Nu e oglinda ta trădătorule, care de-a lungul vremilor se va întoarce împotriva ființei tale?

Nu poți să-ți faci rău singur trădându-ți neamul, poate nu știi că totul în viață se plătește.

Copiii când mint învățați de părinți nu pot fi fericiți. Sunt urmăriți de propria lor imagine și a părinților.

Când ești iubit, când ești ajutat, când poarta îți se deschide și te așează la masă cineva, nu poți după ce te-ai săturat să-i pui cuțitul la gât și să-l înjunghii.

Ce este grav în acest fapt? Că nu ai recunoștiință, că nu ai sentimente, că nu ai respect, pentru cei care te-au sprijinit.

Dar nu uita că viața este o oglindă, mai devreme sau mai târziu se reflectă în sufletul tău, în ființa ta și răzbunarea faptelor tale este cruntă.

Să trădeze, pentru unii este ușor, pentru alții este o faptă gravă, o faptă plină de durere, plină de amărăciune care va rămâne în istoria neamului macedonean, așa cum au rămas alți trădători. Istoria va vorbi, așa cum a vorbit de peste două mii de ani.

Dar trădătorilor mărunți ieftină le este plata la care au coborât. O, ce urât ...

Când viața în neamul lor le-ar fi adus lumină și bucurie, dragoste și iertare ...

De iertat, noi oamenii macedoneni, am iertat, dar nu putem lăsa istoria să ierte, să nu evidentieze faptele, mai ales când trădarea este dublă.

Aceștia sunt trădătorii care rănesc sufletele propriilor copii prin educație, învățându-i să mintă, să ascundă, să trădeze; oare nu gândesc o secundă la ce pierd, ce cicatrici adânci rămân în adâncul acestor copii care ar fi astfel „pregătiți” pentru viitor.

Trădările neamului și a gliei pentru interese meschine își vor lăsa amprente de-a lungul vieții voastre și cel mai grav și puternic asupra copiilor, care mai devreme sau mai târziu își vor judeca părinții. Judecata va fi aspră din partea copiilor, a neamului pe care l-ați trădat și a lui Dumnezeu.

Ce prețuri poți să primești ca să-ți distrugi propriul copil și să-l infectezi cu minciuna și cu trădarea de la o vârstă atât de fragedă?

Se spune în popor că cine a trădat o dată, trădează mereu, cine a mințit o dată, minte mereu, cine nu știe să-și respecte cuvântul nu știe să se respecte pe el.

Când vor fii mari copiii suferinzi cum o să poarte gândurile minciunii și trădării care au fost puse în sufletul lor de cei care le-au dat viață ?

Păcat mare că nu ați gândit pentru copiii voștri înainte de a trăda. Dragostea și iubirea pentru copii nu poate fi plătită cu tot aurul din lume, la fel și iubirea de neam.

Rănilor-s greu de vindecat când părinții și le-au așezat în sufletul nevinovat. Oare o să vă ierte Dumnezeu pentru aceste mari greșeli, că noi oamenii v-am iertat?

Ние етничките македонци од Романија се молиме на Бога да ви даде сила преку болка да преминете која ви тежи многу по ова искушение и предавство пред кои паднавте незнаејќи ги последиците нивни врз илјадници македонци од цел свет.

Думитреску Константина

НАШЕТО УЧИЛИШТЕ

Во душата на секој од нас, врежано во храмот на сеќавањата на почесно место се наоѓаат сеќавањата со првите школски години. Дали станува збор за првите денови на секоја школска година кога помислата на средбата со старите пријателик не остава без сон најмалку три ноќи, било да е откровението на новата училишница, било да се шепка за новите професори и кои треба да се потврдат преку тајни средби со соучениците од други одделенија или од поголемите, сево ова од секогаш било основен елемент на едно цело наречено со носталгија „нашето училиште“.

Тоа е, нашето училиште, тоа што секогаш ни носи една сенка на носталгија во нашиот глас и зошто да не признаеме една мала солза во очите, нашиот почеток кој постанува еталон во понатамошниот процес на анализа на идните академски резултати.

Тоа е нашето училиште и треба да признаеме, сеќавањата здобиени на овие години, специфичната субјективност на оваа возраст, го прават дотолку поголем овој настан, неповторлив, личен но сепак со групен карактер.

Преку овој текст несакам да покренам контроверзии безкрај поврзани со оваа тема туку сакам и вие да бидете дел од едно типично човечко доживување, да бидете дел од единствените емоции доживевани на колективно ниво.

Започнувајќи со последниот триместар на оваа година, секој член на македонската задница од Романија и секој член на Друштвото на Македонците од Романија може да зборува за нашето училиште. Станува збор за првото училиште во Романија каде што младата генерација македонци за прв пат по комунистичкиот режим може да изучува македонски јазик, јазикот на прадедовците нивни дојдени на овие краеве по подобар живот и да можат да им понудат подобра иднина на нивните наследници.

Од сега натаму македонците од Романија можат со гордост да зборуваат за „нашето училиште“, нивното училиште, место каде што од сега нините деца ќе одат да учат на нашиот јазик, нивниот јазик, македонски јазик.

Треба да бидеме и сега овде, треба да бидеме во душата на македонската заедница од Романија за да разбереме колку многу значи оваа работа за секој од нејзините основачи.

Од сега на мнозинството елементи кои не правеа различни по димензијата на карактеристиките на нашето малцинство се додава еден нов елемент и тоа образованието на мајчин јазик.

Поимот „наше училиште“ доби нови размери за македонците од Романија. Размер дефиниран од исполнувањето на еден стремеж, стремеж кој се

Noi, etnicii macedoneni din România, ne rugăm la Dumnezeu să vă dea putere să treceți peste durerile ce o să vă apese înfiorător după această grea încercare pe care ați pus-o la cale neconștientizând urmările ei asupra miilor de macedoneni de pretutindeni.

Constantina Dumitrescu

ȘCOALA NOASTRĂ

În sufletul fiecăruia dintre noi, păstrat la loc de mare cinste în lăcașul destinat amintirilor se află memoriile legate de ceea ce înseamnă primii ani de școală. Fie că este vorba despre primele zile ale fiecăruia nou an școlar când gândul reîntâlnirii cu vechii camarazi ne ține treji cel puțin trei nopți la rând, fie că este vorba despre descoperirea cu uimire a noii săli de clasă, fie că este vorba despre zvonurile care circulă despre noii profesori și care trebuie să fi confirmate prin întâlniri de taină cu colegii din alte clase sau poate din anii mai mari, toate acestea au format întotdeauna elementele de bază ale unui întreg numit cu nostalgie de fiecare dată „școala noastră”.

Este ea, școala noastră, cea care ne aduce de fiecare dată o umbră de nostalgie în glas și, de ce să nu recunoaștem, o mică lacrimă în colțul ochilor, este ea, școala noastră, cea care devine etalon de referiță în procesul de analiză al viitoarelor rezultate academice.

Este ea, școala noastră, și de ce să nu o recunoaștem, amintirile acumulate la acea vârstă, subiectivitatea specifică acelor ani, fac din ea un eveniment major, irepetitiv, personal și totuși cu caracter de grup.

Prin acest articol nu doresc să stârnesc controverse nesfârșite legate de această temă ci doar să vă fac părtași la o trăire specific umană, să vă fac părtașii unei emoții unice trăită la nivel colectiv.

Începând cu ultimul trimestru al acestui an fiecare membru al comunității macedonene din România și fiecare membru al Asociației Macedonenilor din România poate vorbi despre „școala noastră”. Este prima școală din România la care prima generație de tineri macedoneni de după epoca comunistă poate învăța limba macedoneană, limba strămoșilor lor veniți pe aceste meleaguri pentru un trai mai bun și pentru a putea să ofere copiilor lor un viitor.

Macedonenii din România pot vorbi de acum încolo cu mândrie de „școala noastră”, de școala lor, locul unde de acum înainte copiii lor se vor duce ca să învețe în limba noastră, în limba lor, în limba macedoneană.

Trebuie să fii aici și acum, trebuie să fii în mijlocul comunității macedonene din România pentru a înțelege cât de mult înseamnă acest lucru pentru fiecare dintre indivizii care o formează.

De aici înainte la multitudinea de elemente care defineau fiecare în parte dimensiunile caracteristice ale acestei etnii s-a adăugat un alt element și anume educația în propria limbă maternă.

Noțiunea de „școala noastră” a căpătat pentru macedonenii din România o nouă valență. Este valența definită de împlinirea unui deziderat, un deziderat care

оствари со помош на огромното залагање на централното раководство на Друштвото на Македонците од Романија особено на претседателката Думитреску Константина и потпретседателот Думитреску Лиана.

Нашето училиште веќе е дел од секојдневјето во животот на македонската заедница, ни ги пречекува секогаш малечките македонци да го пречекорат училишниот праг и да зачекорат полни со надеж и соништа кои ќе се обидеме да ги заштитиме.

Нашето училиште е местото каде иднината на македонската заедница се кали, на солидни и трајни темели за да можат да се справат созаборавот и со поминот на времето. Нашето училиште не само наше, тоа припаѓа како на претходните генерации, така и на генерациите кои што доаѓаат, а пак во училишните клупи не седнаа само тие кои се сега ученици и кои го изучуваат македонскиот јазик туку и нивните баби и дедовци, тие кои во минатото немале можност да говорат македонски јазик, како и нивните родители кои посакуваат да и тие имале шанса да учан на прадедовскиот јазик но кои се уште посреќни што нивните деца ја имаат таа можност сега и овде.

Редакцијата

ДА СЕ БИДЕ НАСТАВНИК ПО МАЈЧИН ЈАЗИК

Професијата наставник од секогаш била сметана како една благородна професија. Благородна

a putut fi înfăptuit datorită dedicației și abnegației de care conducerea centrală a Asociației Macedonenilor din România prin persoana președintei - Dumitrescu Constantina și a vicepreședintei - Dumitrescu Liana a dat dovadă de-a lungul anilor.

Școala noastră este deja parte a realității cotidiene în viața comunității macedonene, ea îi așteaptă de fiecare dată pe micuții macedoneni să-i treacă pragul și să pășească în ea plini de speranțe și visuri pe care vom încerca să le ocrotim.

Școala noastră este locul unde viitorul etniei macedonene se clădește pe temelii solide și durabile pentru a face față trecerii timpului și uitării. Școala noastră nu este numai a noastră, ea aparține atât generațiilor trecute, cât și generațiilor viitoare, iar în băncile ei în acest moment nu s-au așezat numai cei care sunt astăzi copii și studiază limba maternă ci și bunicii lor, ei cei care au fost privați în trecut de dreptul de a se exprima în limba macedoneană, precum și părinții lor care-și doresc să fi avut oportunitatea de a fi studiat în limba strămoșilor lor dar care sunt bucuroși că ale lor odrasle au posibilitatea să o facă acum și aici.

Redacția

A FI PROFESOR DE LIMBA MATERNĂ

Meseria de profesor a fost dintotdeauna considerată ca o meserie nobilă. Nobilă prin faptul că se

преку фактот дека се базира на надареност. Произлегувајќи од тоа дека треба да си надарен од Бога со дар за да можеш да стигнеш до душата и умот на децата, но и преку несебичноста ги споделиш со другите сознанијата со кој располагаш, сознанија кои во понатамошниот нивни живот ќе им бидат од корист.

Да се биде наставник по мајчин јазик не е некоја новост во романското образование. За македонското малцинство и за Друштвото на Македонците од Романија е новост. Почеток на патот по кој ќе одат луѓето посветени на одржувањето во живот на пламенот на познавањето на една заедница дојдена на романските краеве пред стотици години.

Да се биде помеѓу првите наставници по македонски јазик во Романија претставува една голема одговорност. Одговорност поврзана со начинот на кој првите генерации македонски деца ќе го изучуваат прадедовскиот јазик и ќе го пренесуваат и понатаму во нивните фамилии, и во иднина и на нивните деца.

Да се биде наставник на мајчин јазик е десет насто со пот и деведесет насто со душа. Задоволството да ги учиш децата кои доаѓаат од сопствената заедница на мајчин јазик не може да се израмни со ниту едно чувство.

За еден наставник по мајчин јазик не постои награда поголема од тоа да едно дете му ја донесе тетратката да му се поправат првите букви, првите зборови, првите поезии, напишано од неговото детско срце.

Да се биде наставник на мајчин јазик претставува можност за секојдневно откривање на начинот на развој на јазикот покрај твоите ученици, трансформирањето, прилагодувањето на побарувањата на животот, покажувајќи ти го сопствениот карактер на жив елемент, активен во општествениот живот.

Да се биде наставник по мајчин јазик значи секојдневно да откриваш, архаично и модерно преплетувајќи се за да се каже приказната на еден јазик, начинот на кој се родил, се развивал, се трансформирал и стигнал во сегашната форма која и таа на нејзин ред ќе се промени.

Да се биде наставник на мајчин јазик значи да имаш привилегија да се види фамилијарните врски се зацврстуваат, дијалогот помеѓу генерациите се спојува и комуникацијата помеѓу различни генерации се одвива нормално.

Редакцијата

bazează pe dăruire. Provenind din faptul că trebuie să fii fost dăruit de la Dumnezeu cu darul de a ajunge la inima și mintea copiilor, dar și din faptul altruist de a împărtăși și altora din cunoștințele tale, cunoștințe care se vor arăta mai târziu în viața lor viitoare folositoare.

A fi profesor de limba maternă nu este un lucru nou în învățământul românesc. Pentru etnia macedoneană și pentru Asociația Macedonenilor din România este un lucru nou. Un început de drum pe care vor merge de acum înaite oameni dedicați menținerii vii a flăcării cunoașterii în mijlocul unei comunități venite pe meleagurile românești acum sute de ani.

A fi printre primii profesori de limbă macedoneană din România în schimb este o mare responsabilitate. Este responsabilitatea legată de modul în care primele generații de copii macedoneni vor învăța limba strămoșilor lor și o vor duce mai departe în familiile lor, și în viitor propriilor lor copii.

A fi profesor de limbă maternă este zece la sută sudoare și nouăzeci la sută suflet. Plăcerea de a învăța copii provenind din propria etnie, limba lor maternă nu poate fi egalată de nici un alt sentiment.

Pentru un profesor de limbă maternă nu există recompensă mai mare decât aceea a unui copil aducându-i caietul pentru a-i fi corectate primele litere, primele cuvinte, primele propoziții, scrise de el din suflet.

A fi profesor de limbă maternă constituie posibilitatea descoperirii în fiecare zi alături de elevii tăi a modului în care limba evoluează, se transformă, se adaptează cerințelor vieții, arătându-ți caracterul său de element viu, activ în viața socială.

A fi profesor de limbă maternă înseamnă să descoperi în fiecare zi, arhaic și nou împletindu-se laolaltă pentru a spune povestea unei limbi, modul în care aceasta s-a născut, a evoluat, s-a transformat și a ajuns la forma actuală, formă care și ea la rândul ei se va modifica.

A fi profesor de limbă maternă înseamnă să ai privilegiul de a vedea cum legăturile din cadrul familiilor se întăresc, dialogul dintre generații se sudează și comunicarea are loc între diferite generații.

Redacția

ПРЕДАВНИЦИ

TRĂDĂTORII

Во ДМР имаше една фамилија македонци родени во Македонија и кои зборуваа македонски. По војната во Македонија дошле во Романија и со го пронајдоа родот во ДМР, госпоѓа Константина Думитреску им помогна многу на целата фамилија Пасковски чии што членови се : Марина, Ирени и Горги Пасковски.

Сите беа „чесно семејство“ така велеа тие. Марина, нивната керка, започна една песничка, која беше завршена од госпоѓа Џина, но да ја охрабри рече дека таа ја напишала песничката. Во Монеаса тие сите беа присутни таму. На летувањето во Грција и во нивната родна земја Македонија тие беа со нас, МАКЕДОНЦИТЕ. А сега се предавници и ќе

În A.M.R. a fost o familie de macedoneni, născuți în Macedonia și vorbitori de limbă. După războiul din Macedonia au venit în România. În România și-au găsit neamul în A.M.R., doamna Constantina Dumitrescu i-a ajutat foarte mult pe această familie, pe numele ei Paskovski, și care este formată din: Marina, Irini și Ghiorgi Paskovski.

Toți erau o familie „cinstită” așa spuneau ei. Marina, fiica lor, a început un cântec, dar a fost terminat de doamna Gina, dar s-o încurajeze a zis că e compus de ea. Când a fost tabăra la Moneasa Băi ei toți erau acolo. În tabăra din Grecia și în țara lor natală Macedonia, ei au fost cu noi, MACEDONENII. Dar ei acum sunt niște trădători și vă spun de ce. Ei acum sunt

ви кажам зошто. Сега тие се грци и не се македонци. На 22.11.2007 имаше манифестација во училиштето Елена Куза каде што учествуваа повеќе малцинства помеѓу кои и грците. Госпоѓа Думитреску беше на седмица ги претставуваше македонците, а пак тие другите македонци— затоа што се македонци, ги претставуваа грците. Наредниот ден гостувавме во

„greci” și nu mai sunt macedoneni. Pe data de 22.11.2007 am avut o acțiune la Liceul „Elena Cuza” unde erau mai mulți etnici și desigur erau grecii. Doamna Constantina a fost la o ședință, dânsa reprezentând macedonenii, iar ceilalți macedoneni - pentru că sunt macedoneni - reprezentând greci. În ziua următoare am fost invitați la TVS unde a fost doar

*Marina pe Muntele Olimp alături de macedoneni
Марина на Планинаа Олимп заедно со македонците*

TVS каде присуствуваа само госпоѓа Џина и Адриана Трифу. Но да знаете дека и тие беа таму претставувајќи ги грците. Во емисијата ја прашаа Марина што е таа, а таа без никаков срам одговори дека е гркина по потекло. Ја запрашаа дали била во Егејска Македонија на кое одговори, да, била со нејзините родители. Мислам дека родителите ја научиле да лаже. Не велам дека не била во Грција, но беше со МАКЕДОНЦИТЕ и ви го велам ова затоа што и јас бев таму. Тие мислам дека беа облечени во грчки носии, а пак Марина бесрамно пееше. Ми се чини недолично. Можам да кажам дека се предавници, оти го предадоа родот и земјата. Ако го прочитате овој текст сакам да и кажам на фамилијата Пасковски „Срам да ви е“ што го предадовте народот и човекот кој ви даде парче леб.

Срам да ви е !

Цолу Мадалина

doamna Gina și cu Adriana Trifu. Dar să știți că erau și ei acolo cu grecii. Au intrat în emisiune și au întreat-o pe Marina de ce etnie e, iar ea cu multă nesimțire a răspuns că e de etnie greacă. A mai întreat-o dacă a fost în Grecia (Macedonia Egeană) și a răspuns că DA a fost cu părinții în excursie. Dar cred că a fost învățată de părinți să mintă. Nu spun că nu a fost în Grecia, a fost, dar cu noi, MACEDONENII, și vă spun asta pentru că am fost și eu acolo. Ea, de fapt ea, și cred că și maică-sa, era îmbrăcată în costumele grecești, iar Marina cu nesimțire a și cântat. Mi se pare o nesimțire curată.

Pot să spun că sunt niște trădători toți, pentru că și-au trădat propriul neam și propria țară. Dacă cumva citiți acest articol mă refer la familia Paskovska, vă spun să vă fie rușine pentru că ați trădat propriul neam și omul care v-a dat o pâine.

Să vă fie rușine !

Țolu Mădălina

СОНЦЕВИ ДЕЦА

На 22.11.2007. македонскиот фолклорен ансамбл Сонце го претставуваше Друштвото на Македонците од Романија на културна манифестација Етничка Духовност во Олтенија, организирана од страна на Регионалниот Центар за Формирање на Локална Јавна Администрација Крајова.

Фолклорниот ансамбл Сонце има во својот состав млади македонци од Урзикуца, Баилешт и Крајова. Во кадарот на македонската заедница од Урзикуца се формираа пред 2 години летото 2005

FII SOARELUI

Pe data de 22 noiembrie 2007 Ansamblul de dansuri macedonene Sonțe a reprezentat Asociația Macedonenilor din România la evenimentul cultural „Spiritualitate etnică în Oltenia” organizat de către Centru Regional de Formare Continuă pentru Administrația Publică - Craiova.

Ansamblul profesionist de dansuri macedonene Sonțe are în componență tineri macedoneni din comuna Urzicuța, din Băilești și din Craiova. În cadrul comunității macedonene din Urzicuța s-a format în urmă cu 2 ani în vara anului 2005 un ansamblu de dansuri

година, детски ансамбл кој се вика Сонцеви Деца. Ансамблот е формиран од деца етнички македонци на возраст од 7 – 9 години и другата група над 12 години. Другштвото на Македонците од Романија на овој настан во Колеџот Елена Куза се претстави со:

- изложба каде што беа изложени незаменливите македонски народни носии од различни зони на Македонија, наследство со светост зачувани од нашите предци дојдени а овие гостопримливи пространства.
- едно пано на фотографска уметност каде што беа изложени различн таблоа, фамилијарни фотографии, севом ова со цел да се информираат посетителите во било каква мера за нашите предци.
- слики од секојдневниот живот на македонските семејства, со одредени специфичности кои го зачувале жив природниот карактер низ вековите па се досега.
- изложба на македонски кулинарски специјалитети : рачи(специјално полонети црвени пиперки) кој можат да се подготват и за пост и со месо според желба, пити со спанаќ, пити со сирење, пити со праз, качамак, тифенеакј, баници итн. Треба да знаете дека ова беа само дел од специјалитети во кој македонките се ненадминливи.
- колекции списанија, информативни материјали, книги со проза и поезија, кулинарски рецепти, (1,2,3,4,5,6) итн сите овие издадени од страна на ДМР.

Во 10 часот започна пресс конференцијата каде што раководството на ДМР беше покането да учествува, во исто време, останатите членови на ДМР од филијалата Урзикуца, Баилешти и Крајова останавме на нашиот станд. Постојано бевме посетени од лубопитните посетители кои сакаа да дознаат нешто повеќе за македонците од Романија. Сите ги пробаа нашите кулинарски специјалитети и останаа пријатно изненадени од нивниот вкус. Вистина е дека нашиот станд беше постојано раздвижен, немајќи време за одмор од големиот број посетители.

По завршувањето на пресконференцијата во 13.30 часот во амфитеатарот на Колеџот Елена Куза дебитираше спектаклот од страна на сите малцинства кои соживуваат во општина Долж. Како и секогаш нашиот ансамбл Сонце беше

македонене care se numește “Fiii soarelui”. Ansamblul este format dintr-o grupă de copii etnici macedoneni cu vârste cuprinse între 7-9 ani: grupa piticilor, și o altă grupă de dansatori cu vârste de peste 12 ani. A.M.R. a participat la acest eveniment găzduit de Colegiul National “Elena Cuza” cu:

- o expoziție unde au fost expuse neasemuitele costume populare macedonene din diferite zone ale macedonenilor, zestre de suflet păstrată cu sfințenie de către strămoșii noștri care au venit pe pământurile primitoare ale acestei țări;
- un panou de artă fotografică pe care au fost expuse diferite ipostaze, instantanee și fotografii de familie, toate acestea cu scopul de a informa într-o oarecare măsură vizitatorii asupra trecutului strămoșilor noștri;
- picturi sugerate de viața de zi cu zi a familiilor macedonene, cu anumite specificități care și-au păstrat caracterul viu, nealterat, de-a lungul vezurilor și până în prezent;
- expoziție cu preparate culinare specifice macedonenilor: raci (ardei roși speciali) care se pot prepara și de post și cu carne, după preferință, plăcinte cu spanac, plăcinte cu brânză, plăcinte cu praz, mălai, tifeneac, banițe, etc. Trebuie să știți că acestea au fost numai o parte din multitudinea de bunătăți în care femeile macedonene sunt neîntrecute;
- colecții de ziare, reviste, pliante, cărți de proză și poezie, cărți de bucate (vol.1, 2, 3, 4, 5, și 6) ș.a., toate acestea fiind editate de editura Macedoneanul a A.M.R.

La orele 10 a început conferința de presă unde conducerea A.M.R. a fost invitată să participe, timp în care noi ceilalți membrii A.M.R. ai filialelor din Urzicuța, Băilești și Craiova am stat la standurile noastre. În permanență am fost asaltați de vizitatori foarte curioși care doreau să afle cât mai multe lucruri despre macedonenii din România. Cu toții au degustat preparatele noastre culinare fiind plăcut impresionați de gustul delicios al acestora. Adevărul este că standul macedonenilor a fost tot timpul aglomerat, neexistând momente de respiro, lumea fiind atrasă de diversitatea exponatelor.

După încheierea conferinței de presă, la ora 13:30 în amfiteatrul Colegiului Național “Elena Cuza” a debutat un spectacol oferit de către toate etniile existente în județul Dolj.

Ca de fiecare dată ansamblul profesionist de

беспрекорен пред публиката, добивајќи огромен аплауз. Се пеа песни музиката и текстот припаѓајќи и на госпоѓа Константина Думитреску, претседател на ДМР, песни кои беа одлично примени од страна на публиката, како и

dansuri macedonene Sonțe s-a prezentat remarcabil în fața spectorilor, fiind răsplătiți cu aplauze. S-au cântat piese cu muzică și text aparținând doamnei Constatina Dumitrescu, președintele A.M.R., melodii care au fost foarte bine primite de public, precum și cântece

македонските народни песни, некои од нив стари стотици години.

Кога спектаклот заврши денот беше при крај, приквечер сите се прибравме во нашите домови затошто веќе следниот ден некои од нас требаше да се вратат во Крајова да учествуваат на друг настан.

Како што ви напоменав на 23.11.2007 се одржа друга културна манифестација организирана од страна на Школскиот Општински Инспекторат Долж во соработка со лиричкиот театар од Крајова.

На оваа манифестација Друштвото на Македонците од Романија учествуваше со македонскиот фолклорен ансамбл Сонцеви Деца во кој членуваат деца македонци ученици во ОУ Барбу Јонеску од Урзикуца.

Пред овој настап децата вредно се подготвуваа и тоа во домот на госпоѓата претседател на ДМР Константина Думитреску, која за оваа пригода беше многу внимателна со децата и подготви специјална сцена за овој настан за подготовка на децата од македонската заедница од Урзикуца, а на крајот како и секогаш таа знае да ги разгали децата со најубавите слатки и чоколада како што велат децата.

На 23.11.2007 во 11 часот веќе бевме во канцеларијата на ДМР во Крајова каде децата за последен пат имаа проба за потоа да заминат на ричек. Накратко потоа започнаа да се облекуваат во македонските народни носии.

Во 14 часот започна спектаклот во лиричкиот театар и според програмата на нашиот ансамбл се наоѓа на осмата позиција и требаше уште малку да почекаме. Во таа пригода се случија некои многу непријатни работи, дури болни, кои во тој момент видно ме вознемирија.

Се помина а ние благодарение на Бога

populare macedonene, unele dintre ele chiar foarte vechi.

Când spectacolul s-a terminat ziua era spre sfârșite, astfel că pe înserat fiecare am ajuns pe la casele noastre pentru ca în ziua următoare unii dintre noi să revină în Craiova pentru un alt eveniment.

Așa cum vă spuneam pe 23 noiembrie 2007 a avut loc un alt eveniment cultural organizat de Inspectoratul Școlar Județean Dolj în colaborare cu Teatrul Liric "Elena Teodorini" din Craiova numit "Ora de multiculturalitate".

La acest eveniment a participat ansamblul de dansuri macedonene "Fiii Soarelui - Sonțevi Deța" compus din copii etnici macedoneni, elevi ai Școlii Generale clasele I-VIII "Barbu Ionescu" din Urzicuța.

Anterior acestui eveniment copiii s-au pregătit asiduu făcând repetiții chiar la reședința din Urzicuța a președintelui A.M.R., unde au avut condiții optime.

Doamna Constantina Dumitrescu, presedintele A.M.R., foarte grijulie cu copiii a amenajat special o scenă utilată ultramodern pentru pregătirea copiilor comunității macedonene din Urzicuța, când la final, de fiecare dată, doamna președinte îi răsfăță cu cele mai bune prăjituri și cea mai buna ciocolată, așa cum le place lor să spună.

Așa se face că pe data de 23 noiembrie 2007 la orele 11 ne aflam deja la sediul A.M.R. din Craiova unde copiii au făcut o ultimă repetiție și prin grija conducerii A.M.R. au luat prânzul într-o veselie molipsitoare. În scurt timp a început febra echipării cu costumele populare macedonene.

La orele 14 a început spectacolul la Teatrul Liric "Elena Teodorini" și conform programului ansamblul "Fiii Soarelui" se aflau la poziția nr. 8 așa că am mai avut ceva de așteptat. Cu această ocazie au avut loc și niște episoade neplăcute, inerente unor astfel de manifestări

останавме на нозе.

За македонскиот фолклорен ансамбл Сонцеви Деца оваа манифестација претставуваше огнено крштевање пред публиката, станувајќи збор за нивни прв настап пред публиката во Бание.

Можам да кажам со гордост и постојат и многумина кои ќе го потврдат тоа дека децата македонци од Урзикуца приредија вистински спектакол, имајќи одличен став и елегантност како професионални уметници.

Беа наградени од публиката играорците но и нашата мала интерпретаторка која испеа сет песни чиј композитор е госпоѓата претседател на ДМР.

Нашата благодарност ја упатуваме кон раководството на ДМР кое им помогна на дечињата македонци од Урзикуца, вклучувајќи се целосно во транспортот за целиот ансамбл и за нивните инструктори.

Без нивната помош не ќе беше можно учеството на дечињата македонци од ОУ Барбу Јонеску од Урзикуца на овој настан одржан на 23.11.2007 организиран од Ш.О.И. Долж.

Ани Иримија

и care la momentul acela m-au afectat până-n adâncul ființei mele. Constat că și acum după ceva timp când amintesc doar despre ele, mă afectează cu aceeași intensitate, nesănătos chiar.

Totul a trecut, și noi grație divinității am rămas în picioare. Pentru ansamblul de dansuri macedonene "Fiii Soarelui" această manifestare constituia proba de foc întrucât participau în premieră la un eveniment în Bănie.

Pot spune cu tărie și există foarte mulți care-mi pot confirma spusele că elevii macedoneni din Urzicuța au oferit un spectacol adevărat, adoptând o ținută aleasă, elegantă precum cea a artiștilor consacrați.

Au fost apreciați de public atât dansatoiri cât și micuța macedoneacă care a interpretat un alt set de cântece compuse de doamna președinte a A.M.R.

Mușmirile noastre se îndreaptă către conducerea A.M.R. care a ajutat elevii macedoneni din Urzicuța, implicându-se total în transportul, asigurarea meselor și toate cele necesare pentru întreg ansamblul și instructori.

Fără acest ajutor nu ar fi fost posibilă participarea elevilor macedoneni de la școala din Urzicuța la evenimentul din 23 noiembrie 2007 organizat de către Inspectoratul Școlar Județean Dolj.

Ani Irimia

БОЖИЌНИ ПОДАРОЦИ

Овде во доцни часови
Дедо Мраз се појави
Подароци тој дели
На дечиња в куќи
Гоштовка за денот
Кога Христос се роди.

Од санка носени
Од ирваси влечени
Дедо Мраз Јури
Дечиња го чекаат
Кај добрата вила се молат
Навчер пред да заспијат.

Подароци да запалат
Бескрајно светли
На виножита рамни
Зачувани во икони.

Од ирваси носен,
Продолжува понатаму,
Застанува на крај на век,
Тага да заборава.

Дедо Мраз кој пристигна
Со мисли добри
Подароци сега дели
На децата вечни.

PODOABE DE CRĂCIUN

Aici, la ora serii,
Apare Moș Crăciun.
Podoabe ce împarte,
La case cu copii,
Ospățuri pentru ziua,
Când s-a născut Cristos.

Purtați de săniuța,
Ce renii o aduc
A Moșului Crăciun,
Copiii îl așteaptă,
Privesc la zâna bună,
Jumate adormiți.

Podoabele s-aprindă,
Nestemate strălucitoare,
Ce curcubee-l imită,
Păstrate în icoane.

Purtați de reni,
Pornește mai departe.
Opresc la margine de veac,
Desaga s-o deșarte.

Moș Crăciun ce-a poposit,
Purtat de gânduri bune,
Cadouri multe împarte acum
Copiilor din vremuri.

Родители љубопитни идат
Празнување да започне
Богородица ја слават
Која на земјата донесе
Прошка за луѓето
И љубов чиста.

Константина Думитреску—Крајова
05.11.2002

Apar părinții curioși,
Serbarea ca să-nceapă
Pa Maica Domnului o slăvesc,
Ce a adus pe acest Pământ,
Iertarea peste oameni
Și dragostea curată.

Constantina Dumitrescu - Craiova
05.11.2002

ГОЛЕМОТО ОБЕДИНУВАЊЕ И ЕТНИЧКИТЕ МАКЕДОНЦИ

По четиригодишни борби и рестрикции, преку спогодбата за привремен мир од 9 октомври до 11 ноември 1918 година, завршува Правата Светска Војна, во најмала рака завршуваат воените дејствија. Резултато на овие судири врз народите кои учествуваа беше катастрофален, со многу човечки и материјални загуби а за жителите на европските земји крајот на војната не значи и крај на проблемите

Во историјата на секој народ постојат моменти кои ја рефлектираат солидарноста и единството на народот во борбата за една заедничка цел. Еден таков момент за сите кои во тој момент живеаа на територијата на денешна Романија, беше 1 Декември 1918 година.

На политички план исчезнуваат од картата на Европа мултинационални империи, се појавуваат нови држави, концептот за самоопределба на народите постанува база на новиот свет, а пак граѓанската војна прави раздор во поранешната царска империја. За народот кој живее на денешната територија на Романија, 1 декември 1918 година означува во прв ред обединување, создавање а голема Романија. Обединување на провинциите со мнозинството романска популација како резултат на војната, но сепак не оружјето беше пресудно за обединувањето, туку големата реална желба за големо обединување, оваа произлегувајќи од мнозинството популација од провинциите Басарабија, Буковина, Трансилванија и Банат.

Да ја разгледаме хронолошката табла на таа година:

На 27 јануари 1918 година во Бреск – Литовск се потпишува договор за мир помеѓу Австро – Унгарија и Украина.

18 февруари – во Бреск – Литовск се потпишува договор за мир помеѓу Советска Русија и Германија.

5 март – во Буфтеа (близу Букурешт) се потпишува преддоговор за мир помеѓу Романија и Централните Сили, на чија база на 9 март започнуваат преговорите за конечно потпишување на мир.

24 април – Букурештки мировен договор потпишан од една страна од Романија и од друга страна Германија, Австро – Унгарија, Бугарија и Турција. Романија беше примиорана да ја отстапи Добруџа, да прифати ратификација на границата на Карпатите и да потпише економски конвенции кои не беа во нејзина полза.

24 август – Во Парис се формира Национален Совет на Романското Единство, имајќи го за претседател Take Ionescu, Василе Лукачу, Октавијан Гога, Др. Константин Ангелеску и Јон Тх. Флореску.

MAREA UNIRE ȘI ETNICII MACEDONENI

După patru ani de lupte și privațiuni, prin semnarea în perioada 9 octombrie - 11 noiembrie 1918 a armistițiului de la Compiègne, primul război mondial se încheie, cel puțin în ceea ce privește ostilitățile armate. Impactul acestei conflagrații asupra popoarelor implicate este imens în ceea ce privește pierderile umane și materiale, iar pentru locuitorii țărilor europene implicate în conflict pacea nu semnifica și sfârșitul problemelor lor.

În istoria fiecărui popor există momente care reflectă solidaritatea și unitatea oamenilor în lupta lor pentru un țel comun. Un astfel de moment a fost și 1 Decembrie 1918 pentru toți cei care la acel moment trăiau alături unii de ceilalți pe teritoriul ocupat de România de astăzi.

În plan politic, dispar din Europa imperii multinaționale, apar noi state, conceptul de autodeterminare al popoarelor devine cel puțin în teorie baza noii lumi, iar războiul civil face ravagii în fostul imperiu țarist. Pentru populația care ocupa teritoriul de astăzi al României, 1918 semnifica în primul rând Unirea, crearea României Mari. Unirea provinciilor cu populație majoritar română a fost o consecință a războiului, însă forța armelor nu a fost factorul dominant, existând o reală dorință de unificare a statului român, această dorință venind din partea majorității populației din Basarabia, Bucovina, Transilvania, și Banat.

Să urmărim firul evenimentelor aceluia an :

Pe data de 27 ianuarie 1918 se încheie la Brest-Litovsk Tratatul de pace dintre Austro-Ungaria și Ucraina.

18 Februarie - Se încheie la Brest-Litovsk Tratatul de pace dintre Rusia Sovietică și Germania.

5 Martie - Se semnează la Buftea (în apropiere de București) Tratatul preliminar de pace între România și Puterile Centrale, pe baza căruia încep la București, la 9 martie, tratativele în vederea încheierii păcii.

24 Aprilie - Tratatul de pace de la București, dintre România, pe de o parte, și Germania, Austro-Ungaria, Bulgaria, Turcia, pe de altă parte. România era nevoită să cedeze Dobrogea, să accepte rectificări de frontieră în Carpați și să încheie convenții economice dezavantajoase pentru ea.

24 August - Se creează la Paris Consiliul National al Unității Române, având în conducere pe Take Ionescu (președinte), Vasile Lucaci, Octavian

Советот е признат од француската влада на 29 септември, на 23 октомври од страна на владата на САД, на 29 октомври од англиската влада, а пак на 9 ноември од италијанската пример на интересите на романскиот народ.

27 март – обединување на Басарабија со Романското Кралство, Државниот Совет од Кишинев (главен град на Молдавија) одлучува обединување на Басарабија (Молдавија) со Романија.

29 септември – се обединува Трансилванија со Романското Кралство, Извршниот

Комитет на Романската Национална Партија, во Орадеа едногласно ја усвојува декларацијата редактирана од Василе Голдиш преку која се посакуваше признавање на овој фор како провизорен раководен орган на Трансилванија, со формира раководен комитет со седиште во Арад, имајќи го за претседател Василе Голдиш.

3 октомври – декларација одговор на доброволците од Трансилванија и Буковина на манифестот на императорот Карол 1 Хабсбуршки, декларација преку која тие прокламираат припојување на нивните територии кон Романското Кралство.

Од 18 ноември до 1 декември 1918 година, се случува големото обединување, пратениците едногласно изгласуваат обединување на Трансилванија, Банат, Кришана и Марамуреш со Романија зачувувајќи локална автономија на демократски начин со рамноправност на националностите и религиите. Во Алба Јулија, како што беше претходни и во Чернауц, се организираше собир да се побара народното мислење. Исто така во Алба Јулија, во оваа пригода се формира Националниот Совет на Романија, составен од 200 членови и 50 соработници. Следниот ден овој совет назначува привремена влада, наречен Раководен Совет на Трансилванија, на чело со Јулиу Маниу. Советот испраќа делегација во Букурешт предводена од епископот на Карансебеш Мирон Кристеа (подоцна патријарх на Романија), кој му ја врачува на кралот Фердинанд 1 декларацијата од Алба Јулија. На 24 декември кралот Фердинанд го прифаќа декретот за санкционирање на обединувањето (истовремено на Буковина и Басарабија). Протестите на владата Кароли во Будимпешта се залудни.

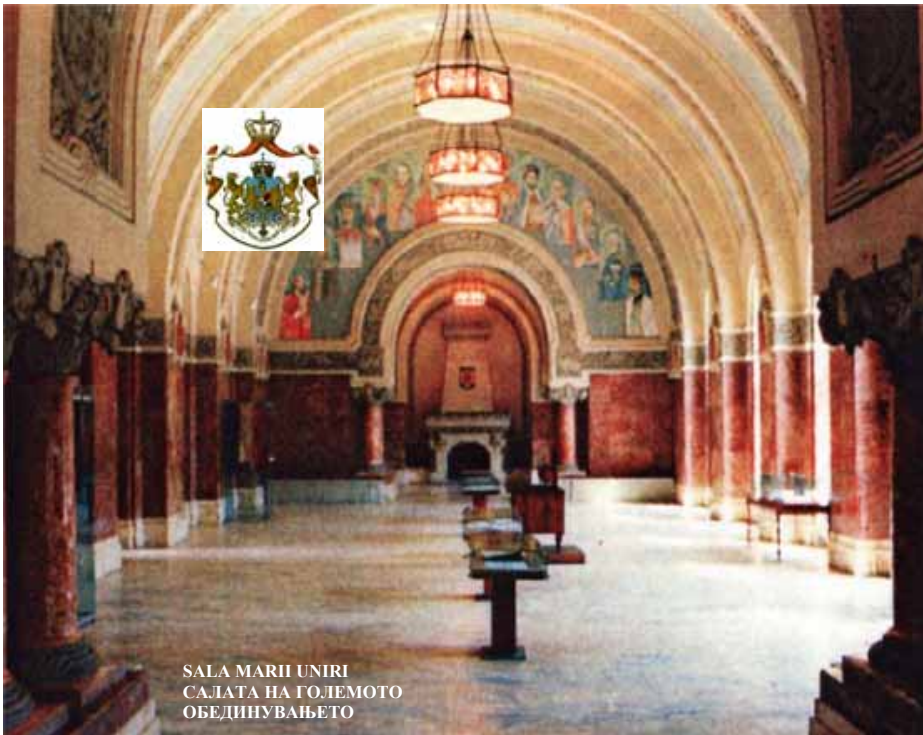
Националниот собир во Алба Јулија како фундаментални принципи на создавањето на новата држава – Романија, го прокламираше следново: целосна национална слобода за сите народи кои живеат во Романија, секој народ ќе се инструира, раководи и

Goga, dr. Constantin Angelescu și Ioan Th. Florescu. Consiliul este recunoscut la 29 septembrie de guvernul francez, la 23 octombrie de guvernul SUA, la 29

octombrie de guvernul englez, iar la 9 noiembrie de cel italian drept exponent al intereselor poporului român.

27 Martie – are loc unirea Basarabiei cu Regatul Român, Sfatul țării de la Chișinău (capitala Basarabiei) hotărăște unirea Basarabiei cu România.

29 Septembrie - are loc unirea Transilvaniei cu Regatul Român - Comitetul Executiv al Partidului Național Român, întrunit la Oradea

SALA MARI UNIRI
САЛАТА НА ГОЛЕМОТО
ОБЕДИНУВАЊЕТО

adoptă în unanimitate o declarație redactată de Vasile Goldiș prin care se dorea recunoașterea acestui for ca organ provizoriu de conducere al Transilvaniei. Se constituie un "Comitet de Acțiune", cu sediul la Arad, avându-l președinte pe Vasile Goldiș.

3 Octombrie – Declarația de răspuns a Corpului voluntarilor transilvăneni și bucovineni la manifestul Împăratului Carol I de Habsburg, în care, aceștia proclamă unirea teritoriilor lor cu Regatul României.

În perioada 18 noiembrie - 1 decembrie 1918, se înfăptuiește Marea Unire, deputații decid în unanimitate unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România, cu păstrarea unei autonomii locale, pe baze democratice, cu egalitatea naționalităților și a religiilor. La Alba Iulia, așa cum fusese înainte și la Cernăuți, a fost, de fapt, un plebiscit. Tot la Alba Iulia, cu prilejul Adunării, se constituie Marele Consiliu Național Român, format din 200 de membri aleși și 50 de membri cooptați. A doua zi, acest Consiliu numește un guvern provizoriu, numit Consiliul Dirigent al Transilvaniei, în frunte cu Iuliu Maniu. Consiliul trimite o delegație la București, condusă de episcopul de Caransebes, Miron Cristea (viitorul patriarh al României), care înmânează regelui Ferdinand I declarația de la Alba Iulia. La 24 decembrie, regele Ferdinand promulgă decretul de sancționare a unirii (totodată și a Bucovinei și Basarabiei). Protestele guvernului Károlyi la Budapesta sunt inutile.

Adunarea Națională de la Alba Iulia, ca principii fundamentale la alcătuirea noului stat – România, proclamă următoarele : deplină libertate națională pentru toate popoarele conlocuitoare, fiecare popor se va instrui, administra și judeca în limba sa proprie prin indivizi din sânul său și fiecare popor va primi drept de reprezentare în corpurile legiuitoare și la guvernarea

суди на сопствен јазик преку луѓе од сопствената заедница и секој народ ќе добие преставници во законодавните тела и во власта на земјата во сооднос со лицата кои живеат, рамноправност и целосна автономна слобода, државно сведоштво, рамноправно тајно гласање, во еднаква мера за обата пола, слободен печат, обединување и слободна пропаганда на сите човечки мисли.

Покрај другите присутни малцинства на територијата на денешна Романија и македонците имале свој збор на големиот настан. Поддржувајќи го формирањето на модерната романска држава, македонците ја покажале својата лојалност кон државата и народот кои им биле гостопримливи домаќини во нивните тешки моменти.

Покрај другите етнички припадници кои живеат на територијата на романија и македонците дале свој придонес во бројот на жртви и ранети како во првата светска војна така и во другите балкански војни сево ова во кадарот на романската армија.

Горди жители на Романија, денешните етнички македонци, му оддават почит на големиот настан Големото Обединување како и должна почит на нивните предци кој го помогнале формирањето на романската држава, и можноста да денес се живее во мир, хармонија и задоволства од животот на романска територија заедно со мнозинството романици и останатите етници.

Со повод овој национален празник, етничките македонци организираа округла маса на тема Големото Обединување, а се разговараше за конкретниот начин на кој македонците го дале својот придонес во остварувањето на овој настан.

За многу години Романија ! Македонците од Романија ти посакуваат да имаш просперитет на патот кој го одбра. На овој празник етничките македонци заедно со тебе го прославуваат остварувањето на еден сон.

Редакцијата

ѓării în proporție cu numărul indivizilor ce-l alcătuiesc, egală îndreptățire și deplină libertate autonomă confesională pentru toate, confesiunile din stat, votul egal secret, pe comune, în mod proporțional pentru ambele sexe, desăvârșită libertate de presă, asociere și întrunire și libera propagandă a tuturor gândurilor omenești.

Alături de celelalte etnii prezente pe teritoriul de astăzi al României și etnia macedoneană a avut cuvântul său de spus la marele eveniment. Susținând formarea statului modern România, etnia macedoneană și-a arătat în întregime devotamentul față de țara și poporul care le-au fost gazde primitoare în momente de restriște.

Alături de alte etnii de pe teritoriul de astăzi al statului român, etnia macedoneană și-a adus obolul său în număr de victime și răniți, atât în primul război mondial, cât și pe parcursul războaielor balcanice, obol făcut de partea armatei române.

Mândri cetățeni ai României, etnicii macedoneni de astăzi, în preajma evenimentului Marii Uniri, aduc prinosul lor de recunoștință atât străbunilor lor care au pus umărul și au ajutat la formarea statului român, cât și dezideratelor acestora, de a trăi în pace, armonie și îndestulare pe teritoriul românesc alături de majoritarii români sau alte etnii.

Cu ocazia acestei sărbători naționale, etnicii macedoneni au organizat la sediul central al Asociației Macedonenilor din România de la București o masă rotundă dedicată Marii Uniri, masă rotundă la care a fost discutat modul concret în care etnia macedoneană și-a adus aportul la realizarea importantului eveniment.

La mulți ani România ! De ziua ta, etnicii macedoneni îți urează să prosperi pe drumul pe care și l-ai ales. De ziua ta și alături de tine etnicii macedoneni sărbătoresc îndeplinirea unui vis.

Redacția

СЕ БЛИЖАТ ПРАЗНИЦИТЕ КОЛЕДЕ, КОЛЕДЕ

Збирајте се дечиња
Коледе, коледе
Сред село на грејачка
Коледе, коледе
Оган да си палиме
Коледе, коледе
За да си се згреиме
Коледе, коледе
Оти после одиме
Коледе, коледе
Коледа да викаме
Коледе, коледе
Костења да збираме
Коледе, коледе
За бадник да јадиме
Коледе, коледе
Божик да го чекаме
Коледе, коледе
И прасе да јадиме

VIN SĂRBĂTORILE, COLINDE, COLINDE

Adunați-vă copiii,
Colindăm, colindăm,
În mijlocul satului,
Colindăm, colindăm,
Focul ca să îl aprindem,
Colindăm, colindăm,
Să ne încălzim cu toți,
Colindăm, colindăm,
După care să pornim,
Colindăm, colindăm,
Colinde ca să urăm,
Colindăm, colindăm,
Noi castane să-adunăm,
Colindăm, colindăm,
De Ajun să le mâncăm,
Colindăm, colindăm,
Crăciunul să-l așteptăm,
Colindăm, colindăm,
Și porcul ca să-l mâncăm,

Коледе, коледе

Денес е коледе
 Коледе, коледе
 Сите ние среќни сме
 Коледе, коледе
 На коледе одиме
 Коледе, коледе
 Радост, среќа носиме
 Коледе, коледе
 Песни ние пееме
 Коледе, коледе
 Здрави живи да ни сте
 Коледе, коледе
 Нова година да чекаме
 Коледе, коледе

Коледе леде
 Паднало греде
 Утепало деде
 Деде се мачи
 Баба го квачи
 Со четири јајца
 Гускини, шаткини
 Коледе, коледе

Денес е голем ден
 За многу радости
 И добро расположение
 За многу години македонци

За Божиќ се радуваме
 За Божиќ празнуваме
 Дедо Мраз ни носи
 Подароци и радости

Colindăm, colindăm.

Azi e zi de colindat,
 Colindăm, colindăm,
 Și cu toți ne bucurăm,
 Colindăm, colindăm,
 Că mergem să colindăm,
 Colindăm, colindăm,
 Bucurii și urări de bine purtăm,
 Colindăm, colindăm,
 Noi cîntece cântăm,
 Colindăm, colindăm,
 Sănătoși, voinici să fiți,
 Colindăm, colindăm,
 Anul nou să-l împliniți,
 Colindăm, colindăm.

Colinda linda
 Azi a căzut grinda
 Pe bunic ea l-a lovit
 Și el mult s-a chinuit,
 Bunica l-a îmbunat
 Cu patru ouă
 De găscă, de rață,
 Colinde, colinde.

Astăzi este o zi mare
 Cu multe bucurii,
 Bine dispuși suntem,
 La mulți ani, macedoneni !

De Crăciun ne bucurăm,
 De Crăciun sărbătorim,
 Moș Crăciun ne-aduce
 Daruri și bucurii.

ПРАЗНИЦИ ... SĂRBĂTORI ...

Длабоко во нашите души се вкоренети зимските празници, празници кои носат многу подароци и радости тогаш кога студот и снегот ќе се распостелат на улиците.

Свети Никола, Божиќ или Богојавление се само неколку од празници од овој период кои се слават во македонската заедница од Романија, според православниот календар.

Но најубав и најбогат од сите можеме слободно да кажеме без некој да се противречи е Божиќ.

Раѓањето на Господ Исус Христос го носи Дедо Мраз во домовите на македонците нормално Дедо Мраз секогаш има подготвено подароци полна вреќа, подароци од срце подготвени за сите.

Оваа година децата од македонската заедница од Урзикуца се одлучија да го пресретнат Дедо Мраз со еден подарок за него. Нивниот подарок за Дедо Мраз беше од душа подготвен и

Adânc înrădăcinate în sufletul fiecăruia dintre noi sunt sărbătorile de iarnă, sărbători care vin cu daruri și bucurii atunci când frigul și zăpada pun stăpânire pe străzile tuturor așezărilor omenești.

Sveti Nikola, Bojick sau Bogoiavlenie sunt numai câteva dintre sărbătorile anotimpului "rece" în sânul etniei macedonene din România, conform calendarului ortodox.

Dar cea mai frumoasă și mai bogată dintre ele este, și o spunem fără ca nimeni să ne conteste afirmația, "Bojick-ul - Crăciunul".

Nașterea Domnului Iisus Cristos îl aduce și pe "Dedo Mraz - Moș Crăciun" în căminele etnicilor macedoneni și acesta din urmă nu vine niciodată cu mâna goală ci, din contră, el vine cu o tolbă plină de daruri, daruri făcute din inimă pentru toată lumea.

Anul acesta copiii de etnie macedoneană din Urzicuța s-au gândit să-l întâmpine pe Deda Mraz cu un dar. Darul lor este făcut din suflet și a început să fie

почнаа да го подготвуваат уште поодамна. Децата македонци од Урзикуца, на сопствена иницијатива и со помош на раководството на Друштвото на Македонците од Романија, му подготвија на Дедо Мраз еден спектакол. Тој е составен од коледарски песни кој ќе му се допаднат на Дедо Мраз но и на останатите македонци присутни на приредбата. И не само толку Дедо Мраз ќе добие од дечињата цртежи, песнички и писма, затоа што сега нашите деца се полни гордост и сакаат да му покажат на Дедо Мраз колку тие добро знаат да пишуваат на македонски јазик. Сакаат да му покажат дека од сега листата сом подароци ќе биде пишувана на македонски јазик, имајќи во предвид дека започнаа со настава на македонски јазик.

Програмата на децата која ќе ја исполнат покрај коледарски песни ќе има уште и пожелби на македонски јазик и многу песнички. Од песните кои ќе ги интерпретираат децата нема да отсутуваат нам милите песни и на целата македонска заедница Македонско Девојче, Една мисла имаме и За многу години македонци.

Сево ова како што е нормално ќе се одржува околу една огромна накинена елка, елка која во оваа пригода секако дека ќе биде наките од малите македончиња.

Настанот ќе кулминира со поделбата на подароците од Дедо Мраз, околу накинтената елка, малите македонци и не само тие ќе бидат среќни и очињата ќе им блескаат од радост.

pregătit cu mult timp în urmă. Copiii macedoneni din comuna Urzicuța, din proprie inițiativă și sub îndrumarea conducerii Asociației Macedonenilor din România, i-au pregătit lui Deda Mraz un spectacol. El cuprinde colinde și cântece care vor face plăcere moșului, dar și celorlați etnici macedoneni prezenți la eveniment. Și nu numai atât. Deda Mraz va primi de la copiii desene și scrisori, felicitări și urări pentru că acum copiii noștri sunt plini de mândrie și vor să arate și moșului cât de bine știu ei să scrie în limba macedoneană. Ei vor să-i arate moșului că de acum încolo lista cu jucării va fi scrisă în limba macedoneană, dat fiind faptul că au început să învețe la școală în limba strămoșilor lor, în limba macedoneană.

Programul copiilor va cuprinde pe lângă colinde și urări făcute în limba macedoneană și o serie de dansuri și cântece. Printre cântecele care vor fi interpretate de micuții macedoneni se vor regăsi cântecele de suflet ale comunității macedonene din România și anume : imnul AMR, "Makedonsko devoice - Fata macedoneană", "Edna misla imame - Un gând avem" și "Za mnogu godini makedonți ! - La mulți ani macedoneni !".

Toate acestea după cum era și firesc se vor desfășura evident în jurul unui brad frumos împodobit, brad care va fi ornat tot de către micuții macedoneni.

Evenimentul va culmina cu împărțitul darurilor. În jurul lui Deda Mraz, în jurul pomului împodobit, micuții macedoneni, și nu numai, vor fi fericiți, cu ochii plini de bucuria trăită.

НАСТАНИ НА МЕСЕЦОТ

► Настаните кои се одвиваа во месец декември во кадарот на Друштвото на Македонците од Романија беа во ист ред со празнувањето на Националниот празник на Романија во поголем дел од филијалите. Во Букурешт, во оваа прилика се одржа округла маса на тема „Улогата на малцинствата во процесот на големото обединување“ ► Вториот голем настан во кадарот на друштвото беше „Свети Никола“ - заштитникот на децата македонци. Празникот празнуван по нов стил ги собра на едно место децата во филијалите од целата земја, млади и стари кои сакаа да поминат заедно неколку моменти и да ја одбележат оваа прилика низта празници која следуваат во овој период кај етничките македонци од земјава. ► Денот на Националните Малцинства се славеше во кадарот на Друштвото на Македонците од Романија и оваа година. Беше десетгодишнина, од прославувањето, се потсетуваме дека одсекогаш романските власти имале наклонетост за мултиетничкото општество и мултикултуралноста во еден единствен карактер. Дебот на Националните Малцинства заедно со Департаментот за Меѓуетнички Релации имаат иста прослав . Создадени пред десет години за да служат на потребите карактеристични на малцинствата кои опстојуваат на овие пространства во денешна Романија. Денот на Националните Малцинства претставува за етничките македонци еден мотив на гордост на тоа што се дел од една

EVENIMENTELE LUNII

► Evenimentele desfășurate în luna decembrie în cadrul AMR au demarat cu sărbătorirea Zilei Naționale a României în majoritatea filialelor. La București, cu ocazia acestui eveniment s-a desfășurat o masă rotundă cu tema "Rolul minorităților naționale în cadrul Marii Uniri". ► Cea de a doua mare acțiune desfășurată la nivelul organizației a fost "Sveti Nikola - ocrotitorul copiilor de etnie macedoneană". Sărbătoarea celebrată pe rit nou a strâns laolaltă la sediile filialelor din întreaga țară copii, tineri și bătrâni care au dorit astfel să petreacă împreună câteva momente și să marcheze cu această ocazie începutul lungului șir de sărbători pe care anotimpul iernal le aduce în casele etnicilor macedoneni din această țară. ► Ziua Minorităților Naționale a fost celebrată în cadrul Asociației Macedonenilor din România și anul acesta. Ajunsă la cea de a 10 aniversare, Ziua Minorităților Naționale, ne aduce aminte de fiecare dată de voința statului român ca societatea românească să fie una al cărui caracter unitar să fie dat și de dimensiunea sa multietnică și multiculturală. Ziua Minorităților Naționale împlinește aceeași vârstă ca și Departamentul pentru Relații Interetnice. Acesta a fost înființat acum 10 ani pentru a servi punctual necesităților "caracteristice" ale etniilor care conviețuiesc pe teritoriul României de astăzi. Ziua Minorităților Naționale reprezintă pentru etnicii macedoneni din această țară încă un motiv de a arăta cât de mândri sunt să aparțină unei comunități atât de vechi și respectabile care a conviețuit sute de ani în

заедница која опстојува толку време и која преживела стотици години во мир и благосостојба и разбирање со мнозинството. ► Децата од македонската заедница со родителите ќе го прослават доаѓањето на Дедо Мраз, и Божиќ празникот за душа на сите фамилии на етнички македонци во Романија. Настанот ќе донесе многу подароци и радост за сите присутни. Во оваа пригода ќе бидат организирани и конкурси за мколедарски песни. ► На крајот од месецот и годината, во централната канцеларија на ДМР ќе се одржи изложба на фотографии „Македонското малцинство низ слики—6 години од создавањето на ДМР“. Настанот има за цел да ги претстави низ слики сите етапи кои ги помина македонското малцинство од Романија. Изложбата во Букурешт ќе може да биде посетена до крајот на јануарио 2008, а потоа следува да биде продолжена во филијалите низ земјава.

bun̑a pace ̑i ̑n̑telegere cu populȃia majoritaȓa. ► Copiii comunit̑ii macedonene vor s̑arb̑atori al̑aturi de p̑aȓin̑ii lor venirea lui Dedo Mraz. Bojik-ul este s̑arb̑atoarea de suflet a familiilor de etnici macedoneni din Rom̑ania ̑i va fi celebrat ̑n toate filialele Asociȃiei Macedonenilor din Rom̑ania. Evenimentul va aduce multe bucurii ̑i daruri pentru tȏii cei prezen̑i la manifest̑ari. Cu aceast̑a ocazie vor fi organizate ̑i concursuri de colinde. ► La sf̑aȓitul lunii ̑i respectiv al anului, sediul central din Bucurȇti al AMR va fi gazd̑a pentru expozȋia de fotografii “Etnia macedonean̑a ̑n imagini - 6 ani de la ̑nfiin̑area AMR”. Evenimentul dorȇte s̑a documenteze ̑n mod “fotografic” etapele pe care le-a parcurs comunitatea macedonean̑a din Rom̑ania al̑aturi de organizȃia sa reprezentativ̑a. Expozȋia ̑n Bucurȇti va putea fi vizitat̑a p̑an̑a la sf̑aȓitul lunii ianuarie 2008, dup̑a care va c̑p̑ata un caracter itinerant urm̑and s̑a fie expus̑a ̑n toate filialele AMR din ̑aȓa. ► ̑n toate filialele au avut loc ̑nt̑alniri cu noii membri ai asociȃiei.

2008			ЈАНУАРИ	31 аен
Д	Н	С	КОЛОЖЕГ	
В	1	19	Св. мч. Бонифациј, св. Григориј еп. Омиритски	
С	2	20	Прет. на Божиќ, св. Игнатиј Богоносец, св. Јован Крон	
Ч	3	21	Св. мч-ца Јулијана Никомидиска;	
П	4	22	Св. влч-ца Анастасија; св. мч-ци Хрисогон и Теодот	
С	5	23	Преп. Наум Охридски, преп. Нифонт Кипарски	
Н. 32 по Пед. (Нед. на св. Отци) Гл: 7; В. Ев. 10; На Лит: Ап. Евр. 328; Ев: Мт. 1				
Н	6	24	Преп. мч-чка Евгенија (Бадник - Коледе)	
П	7	25	Рождество Христово - БОЖИК	
В	8	26	Собор на Пр. Богородица; св. Никодим Прилопски	
С	9	27	Св. архиепископ и промаченик Стефан	
Ч	10	28	Св. 20000 мч-ци во Никомидија;	
П	11	29	Св. 14000 мч-ци во Витлеем;	
С	12	30	Св. мч-ца Анисија; преп. Теодора Цариградска	
Н. 33 по Пед. (Нед. на св. Богоотци) Гл: 8; В. Ев. 11; На Лит: Ап. Гал. 200; Ев: Мт. 4				
Н	13	31	Оддавање на Божиќ; Преп. Меланија Римјанка	
П	14	1	Скрзание Господово; св. Василиј Волики; Нова Година	
В	15	2	Прет. на Божиќ; св. Силвестер; св. Серафим Саровски	
С	16	3	Св. пророк Манахиј; св. мч. Гордиј; св. Георгела	
Ч	17	4	Собор на 70 апостоли; преп. Теодист	
П	18	5	Водокрст; ̑ св. мч-ци Теопемт и Теона (строг пост)	
С	19	6	Богојавление - ВОДИЦИ	
Н. 34 по Пед. (Нед. по Водници) Гл: 1; В. Ев. 1; На Лит: Ап. Ефес. 224; Ев: Мт. 8				
Н	20	7	Собор на св. Јован Крстител	
П	21	8	Св. Григориј еп. Охридски, преп. Георгиј Холевит	
В	22	9	Св. мч. Полиевкт, преп. Евстратиј	
С	23	10	Св. Григориј Ниски; св. Теофан Затворник	
Ч	24	11	Преп. Теодосиј Велики, блажени Михаил Јуродив	
П	25	12	Св. мч-ца Татјана; св. мч. Петар Авесаномит	
С	26	13	Св. мч-ци Ермил и Стратониј	
Н. 35 по Пед. Гл: 2; В. Ев. 2; На Лит: Ап. 2 Кор. 182; Ев: Лука 93				
П	27	14	Одд. на Богој; св. Сава Српски; св. Нина Грузиска;	
П	28	15	̑ Св. Гаврил Лесновски; св. Паисие Тиверски	
В	29	16	̑ Чесни вериги на св. влчистол Петар	
С	30	17	̑ Преп. Антониј Велики; св. Теодосиј Велики	
Ч	31	18	̑ Св. Атанасиј Велики; св. Кирил Александриски	

IANUARIE – GERAR

(31 de zile – ziua are 10 ore, noaptea 14 ore)

- 1 M (†) **T̑ierea imprejur cea dup̑a Trup a Domnului; Sf̑ntul Vasile cel Mare (Anul Nou)**
- 2 M **̑naintep̑ȓn̑z̑n̑irea Botezului Domnului; Sf. Silvestru, Episcopul Romei ̑i Sf. Serafim de Sarov (Haȓi)**
- 3 J Sf. Prooroc Maleahi; Sf. Mucenic Gordie
- 4 V Soborul S̑fin̑ilor 70 de Apostoli; Cuviosul Teoctist, egumenul de la Kucumia Sicheliei (Haȓi)
- 5 S S̑fin̑ii Mucenici Teopempt ̑i Teona; Cuvioasa Sinclitichia (Ajunul Bobotezei – Post)
- 6 D (†) **Botezul Domnului – Dumnezeiasca Aȓtare (Boboteaza)**
Duminica Botezului Domnului. Toate ale praznicului
- 7 L (†) **Soborul Sf̑ntului Prooroc Ioan Botez̑torul ̑i ̑naintemerg̑torul Domnului**
- 8 M Cuviȏii Gheorghe Hozevitul ̑i Emilian M̑rturisitorul; Cuvioasa Domnica
- 9 M Sf. Mucenic Polieuct; Cuviosul Eustratie
- 10 J Sf. Grigorie, Episcopul Nisei; Cuviosul Dometian;
- 11 V (†) **Cuviosul Teodosie cel Mare, ̑ncep̑torul viȇii de ob̑te; Cuviosul Vitalie**
- 12 S Sf̑ntele Mucenȋe Tatiana, diaconȋa ̑i Eutasia
- 13 D **S̑fin̑ii Mc. Ermil ̑i Stratonie; Cuviosul Iacob din Nisibe**
Duminica dup̑a Botezul Domnului; Ap. Efeseni 4, 7-13; Ev. Matei 4, 12-17 (̑nceputul propov̑duirii Domnului); glas 8, voscr. 11
- 14 L Cuviȏii P̑rin̑ii ucii ̑n Sinai ̑i Rait (Odovania Praznicului Botezului Domnului)
- 15 M Cuviȏii Pavel Tebeul ̑i Ioan Colibȃul
- 16 M ̑nchinarea cinstitului lan̑ al Sf. Ap. Petru; Sf. Mucenici Pevsip ̑i cel impreun̑a cu el
- 17 J (†) Cuviosul Antonie cel Mare
- 18 V (†) S̑fin̑ii Atanasie ̑i Chiril, Arhiepiscopii Alexandriei
- 19 S Cuviȏii: Macarie Egipteanul, Arsenie ̑i Marcu; Sf. Mucenȋa Eufrasia
- 20 D (†) Cuviosul Eftimie cel Mare; Sf. Mucenici Vas ̑i Eusebiu
Duminica a 29-a dup̑a Rusalii (a celor 10 leprȏi); Ap. Coloseni 3, 4-11; Ev. Luca 17, 12-19; glas 1, voscr. 1
- 21 L Cuviosul Maxim M̑rturisitorul; Sf. Mucenici: Neofit, Evghenie, Valerian, Candid ̑i Achila
- 22 M Sf. Apostol Timotei; Sf. Mc. Cuvios Anastasie Persul
- 23 M Sf. S̑fin̑it Mucenic Clement al Ancirei ̑i Sf. Mucenic Agatanghel
- 24 J Cuvioasa Xenia; Sf. Mucenici: Vavila, Timotei ̑i Agapie
- 25 V (†) Sf. Grigorie Teologul; (†) **Sf. Bretanion, Episcopul Tomisului; Cuv. Public**
- 26 S Sf. Xenofont, sȏia sa Maria ̑i fiii lor Arcadie ̑i Ioan
- 27 D (†) **Aducerea mȏstelor Sf̑ntului Ioan Guȓa de Aur; Sf. Marciana, ̑mp̑ȓteasa**
Duminica a 31-a dup̑a Rusalii (Vindecarea orbului din Ierihon); Ap. I Timotei 1, 15-17; Ev. Luca 18, 35-43; glas 2, voscr. 2
- 28 L Cuviȏii: Efreim Sirul, Paladie ̑i Iacob, Sihastrul
- 29 M Aducerea mȏstelor Sf̑ntului S̑fin̑it Mucenic Ignatie Teoforul
- 30 M (†) **S̑fin̑ii Trei Ierarhi; Vasile cel Mare, Grigorie Teologul ̑i Ioan Guȓa de Aur; Sf. S̑fin̑it Mc. Ipolit, Episcopul Romei**
- 31 J S̑fin̑ii Doctori f̑ȓa de argin̑i, f̑c̑tori de minuni, Chir ̑i Ioan; Sf. Mucenic Victorin

SĂ ÎNVĂȚĂM ÎMPREUNĂ LIMBA MACEDONEANĂ

LECȚIA 8

Un alt tip de verbe din grupa a II -a au următoarea formă la perfectul simplu afirmativ, negativ și interogativ:

ИЗБРОИ (IZBROI) - A SFĂRȘI DE NUMĂRAT, A NUMĂRA, A ENUMERA

Јас избројав	las izbroiav	Eu am numărat
Ти изброја	Ti izbroia	Tu ai numărat
Тој, таа, тоа изброја	Toi, taa, toa izbroia	El, ea a numărat
Ние избројавме	Nie izbroiavme	Noi am numărat
Вие избројавте	Vie izbroiavte	Voi ați numărat
Тие избројаа	Tie izbroiaa	Ei, ele au numărat
Јас не избројав	las ne izbroiav	Eu nu am numărat
Ти не изброја	Ti ne izbroia	Tu nu ai numărat
Тој, таа, тоа не изброја	Toi, taa, toa ne izbroia	El, ea nu a numărat
Ние не избројавме	Nie ne izbroiavme	Noi nu am numărat
Вие не избројавте	Vie ne izbroiavte	Voi nu ați numărat
Тие не избројаа	Tie ne izbroiaa	Ei, ele nu au numărat
Дали јас избројав ?	Dali ias izbroiav ?	Am numărat eu ?
Дали ти изброја ?	Dali ti izbroia ?	Ai numărat tu ?
Дали тој, таа, тоа изброја ?	Dali toi, taa, toa izbroia ?	A numărat el, ea ?
Дали ние избројавме ?	Dali nie izbroiavme ?	Am numărat noi ?
Дали вие избројавте ?	Dali vie izbroiavte ?	Ați numărat voi ?
Дали тие избројаа ?	Dali tie izbroiaa ?	Au numărat ei, ele ?

ПИЕ (PIE) - A BEA

Celelalte tipuri de verbe din grupa a III -a au următoarea formă la perfectul simplu afirmativ, negativ și interogativ:

Јас пиев	las piev	Eu am băut
Ти пиеше	Ti pieše	Tu ai băut
Тој, таа, тоа пиеа	Toi, taa, toa piea	El, ea a băut
Ние пиевме	Nie pievme	Noi am băut
Вие пиевте	Vie pievte	Voi ați băut
Тие пиеја	Tie piea	Ei, ele au băut
Јас не пиев	las ne piev	Eu nu am băut
Ти не пиеше	Ti ne pieše	Tu nu ai băut
Тој, таа, тоа не пиеја	Toi, taa, toa ne piea	El, ea nu a băut
Ние не пиевме	Nie ne pievme	Noi nu am băut

Вие не пиевте

Vie ne pievte

Voi nu ați băut

Тие не пиеја

Tie ne piea

Ei, ele nu au băut

Дали јас пив ?

Dali ias piev ?

Am băut eu ?

Дали ти пиеше ?

Dali ti pieše ?

Ai băut tu ?

Дали тој, таа, тоа пиеја ?

Dali toi, taa, toa piea ?

A băut el, ea ?

Дали ние пиевме ?

Dali nie pievme ?

Am băut noi ?

Дали вие пиевте ?

Dali vie pievte ?

Ați băut voi ?

Дали тие пиеја ?

Dali tie piea ?

Au băut ei, ele ?

(UMRE) - A MURI, A DECEDA, A DISPĂREA, A PIERI

Јас умрев

Ias umrev

Eu am murit

Ти умре

Ti umre

Tu ai murit

Тој, таа, тоа умре

Toi, taa, toa umre

El, ea a murit

Ние умревме

Nie umrevme

Noi am murit

Вие умревте

Vie umrevte

Voi ați murit

Тие умреа

Tie umrea

Ei, ele au murit

Јас не умрев

Ias ne umrev

Eu nu am murit

Ти не умре

Ti ne umre

Tu nu ai murit

Тој, таа, тоа не умре

Toi, taa, toa ne umre

El, ea nu a murit

Ние не умревме

Nie ne umrevme

Noi nu am murit

Вие не умревте

Vie ne umrevte

Voi nu ați murit

Тие не умреа

Tie ne umrea

Ei, ele nu au murit

Дали јас умрев ?

Dali ias umrev ?

Am murit eu ?

Дали ти умре ?

Dali ti umre ?

Ai murit tu ?

Дали тој, таа, тоа умре ?

Dali toi, taa, toa umre ?

A murit el, ea ?

Дали ние умревме ?

Dali nie umrevme ?

Am murit noi ?

Дали вие умревте ?

Dali vie umrevte ?

Ați murit voi ?

Дали тие умреа ?

Dali tie umrea ?

Au murit ei, ele ?

НИКОДИМ - МАКЕДОНЕЦОТ

NICODIM MACEDONEANUL

Кој никогаш не разгледал еден Црковен Каендар издаден од страна на Романската Православна Црква не знае дека на 26 декември секоја година се слави Свети Никодим од Тисмана. Малкумина знаат дека неговото потекло е македонско. Роден и заминат од Прилеп, на планината Атос, Никодим постана за Мунтенија зачетник на монашкиот живот.

Монашкиот живот на територијата на денешна Романија започнува уште од првите векови на

Cine nu a răsfoit vreodată un calendar bisericesc editat de către Biserica Ortodoxă Română nu cunoaște faptul că la data de 26 decembrie a fiecărui an se sărbătorește Sfântul Nicodim de la Tismana. Puțini știu însă despre originile sale macedonene. Născut și plecat din Prilep, ajuns la Athos, Nicodim a devenit pentru Muntenia întemeietorul vieții monahale.

Viața monahală pe teritoriul ocupat astăzi de statul român începe încă din primele veacuri creștine, existând dovezi că în jurul anului 1000, s-a ridicat o

Христијанството, постоејќи докази дека околу 1000 година, се подигнал првиот манастир на источното христијанство во тврдината Морисен на Муреш(денес Ченад, општина Тимиш). Исто така во околината на Салаж, Бузау и Арџеш се откриени траги на престари монашки поседи, со црквички и ќелии ископани во карпи. Многу имиња на населени места на денешната територија на Романија (Калугарени, Валеа Калугареаска, Појана Калугарицеј, Килија, Килии, Манастиреа, Скиту и други) покажуваат дека таму постоеле калугерски поседи, многупати пред формирањето на средновековните романски држави.

Во 14 век во колектата на Православната Црква – особено на планината Атос, во денешна Грција, се појавува едно преродбено теолошко духовно движење, наречено Исихазм (од грчкиот збор Исихиа – тишина), кое побаруваше целосно повлекување од светот на калугерите, медитирање во тишина и постојана молба Исусова или Душевна : „Господе Исус Христос, Син Господов, смилувај се на мене грешникот“. Најзначајни претставници на ова движење биле Григорие Палама, Нил Кабасила и Симеон, сите тројца архиепископи на Солун, Григорие Синаитул и други.

Од планината Атос, исихастичката духовност се рашири и низ манастирите на југ од Дунав и романските пространства. Еден од најголемите претставници на исихазмот на овие пространства бил Свети Никодим од Тисмана. Зошто од Тисмана ? затоа што тој е основач на овој манастир која постана камен темелник и симбол на верата и духовноста на овие краеве.

Животот и делата на основачот на Манастирот Тисмана постанаа легендарни благодарение на монашките традиции, како и романтичните визии на некои биографи и патници (Паул де Алеп, Штефан Јеромонахот) или на историчари од минатиот век (Б.П. Хашдеу, Д. Ончиу, Ал. Штефанеску).

На тој начин бројните настани од неговиот живот, целото ктиторско и книжевно дејствие им дава реални елементи на наддимензијата или толкувањето кои се повеќе го обојуваа позлатениот бран на хагиографската историја.

Најстарото сведоштво за животот на Никодим ни го дава во скратена форма, Паул де Алеп. Во овој пишан доказ за чувањето на традицијата од калугерите од Тисмана во поглед на ктиторот на нивниот манастир се додава едно фигуративно сведоштво: мало сребрено постолје за чување на еден прст од основачот на Тисмана, подарено во 1671 од јеродјакон Никодим и игуменот Петроние.

Сцените кои фигурираат на ова сандаче претставуваат повеќе епизоди од животот на светецот: една од сцените го претставува заедно со своето ктиторство, пред Мајката Божја, а пак останатите го фигурираат неговото рагање, крштевањето, хиротонисувањето, годините на учеништво и сцената на „поминување низ оган“ во присуство на кралот Матејаш на Унгарија.

Исто така „чудото минување низ оган“ опфати деформирани историски детали: се вели дека нкралот Сигизмунд на Унгарија, кој Никодим имал намера да го пренасочи кон христијанство, сакал да го види светецот дали може да прави и други чуда, или само да исцелува болести ?

mănăstire de rit răsăritean în cetatea Morisen de pe Mureș (azi Cenad, județul Timiș). Deasemenea în părțile Sălajului, Buzăului și Argeșului, s-au descoperit urmele unor străvechi așezări monahale, cu bisericuțe și chilii săpate în stâncă. Multe numiri de localități de pe întreg cuprinsul de astăzi al României (Călugăreni, Valea Călugărească, Poiana Călugăriței, Chilia, Chilii. Mănăstirea, Schitu și altele), arată că acolo existau așezări călugărești, de multe ori dinainte de întemeierea statelor medievale românești.

În veacul al XIV-lea, a apărut în sânul Bisericii Ortodoxe - îndeosebi la Muntele Athos, în Grecia de azi, o mișcare de renaștere teologică-spirituală, numită isihasm (de la cuvântul grecesc isihia = liniște), care cerea retragerea totală a călugărului din lume, meditație în tăcere și rostirea neîncetată a "rugăciunii lui Iisus" sau "a inimii": "Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul". Cei mai de seamă reprezentanți ai acestei mișcări au fost Grigorie Palama, Nil Cabasila și Simeon, toți trei arhiepiscopi ai Tesalonicului, Grigorie Sinaitul și alții.

De la Muntele Athos, spiritualitatea isihastă s-a răspândit și în mănăstirile de la sud de Dunăre și țările românești. Unul din reprezentanții de frunte ai isihazmului pe pământul românesc a fost Sfântul Nicodim de la Tismana. De ce de la Tismana ? Pentru că el este nimeni altul decât întemeietorul acestei mănăstiri devenită piatră de hotar și simbol de referință al credinței și spiritualității pe aceste meleaguri.

Viața și activitatea pilduitoare a fondatorului Mănăstirii Tismana au căpătat o aureolă de legendă datorită atât tradițiilor monastice, cât și viziunii romantice a unor călători și biografi (Paul de Alep, Ștefan Ieromonahul) sau a unor istorici din veacul trecut (B. P. Hașdeu, D. Onciu, Al. Ștefulescu).

Astfel, evenimentele multiple ale vieții sale, întreaga osârdie ctitoricească și cărturărească au dat unor fapte și elemente reale supradimensionări sau tălmăciri care au colorat tot mai mult valul aurit al istoriei haagiografice.

Cea mai veche povestire a vieții lui Nicodim ne-a dat-o, într-o formă rezumată, Paul de Alep. La această consemnare în scris a tradiției păstrate de către călugării de la Tismana cu privire la ctitorul mănăstirii lor s-a adăugat și o altă mărturie : mica raclă de argint destinată să adăpostească un deget din moaștele fondatorului Tismanei, dăruită în anul 1671 de către ierodiaconul Nicodim și egumenul Petronie.

Scenele care figurează pe această raclă prezintă mai multe episoade din viața sfântului: una din scene îl prezintă, împreună cu ctitoria sa, înaintea Maicii Domnului, iar celelalte figurează nașterea sa, botezul, hirotonia, anii învățăturii și scena „tregerii prin foc“ în prezența craiului Mateiaș al Ungariei.

Tot astfel, reprezentarea „minunii tregerii prin foc“ a căpătat detalieri și sensuri istorice deformatе: se spune că regele Sigismund al Ungariei, pe care Nicodim intenționa să-l convertească la ortodoxism, a vrut „să cerce pe sfântul, să vază: poate face și alte feluri de minuni, sau numai tămăduirile boalelor?

De fapt, se pare că a fost vorba de o „probă judiciară“ la care Nicodim a fost constrâns să ia parte, sub privirile și batjocura opresorilor, purtători ai intereselor Scaunului apostolic catolic. Tot astfel, dintr-o

Се чини дека тоа било судска проба на која Никодим бил приморан да учествува, пред очите и подбивот на тие кои го следеа интересот на апостолскиот католички престол. На сличен начин, по погрешна информација, Паул де Алеп споменува дека Свети Никодим, по сопствена волја отишол во Буда (и не во Видин) за да го конвертира кон христијанство кралот „католички и апостолски“ на Унгарија.

Вистината за животот и делата на Никодим се повеќе од фасцинантни. Ја напуштил родителската куќа и заминал на планината Атос, за да ја усоврши културата. Овде бил хиротонисан ѓакон и потоа свештеник и постанал даскал за подоцна да постане наставник во манастирот Хиландар кога починал старецот.

Благодарение на неговиот чист живот и неговите сознанија, бил одбран за „Протос на Светата Планина“. Исто така Лазар, српски император (1371 – 1389), го испратил Никодим во Константинопол, на чело на делегацијата која требаше да преговара за подигањето на анатемата фрлена врз српската империја и на нивната Црква.

Победувајќи го земното его, повикан од гласот на неговата служба, преминал на север од Дунав. причините за доаѓањето на Никодим на романските пространства треба да бидат поврзани со политичките збиднувања од тие времиња. Се знае дека во 1365, Лудовик, кралот на Унгарија, ги насочил своите војски кон југот на Дунав, започнувајќи вистински поход на католицизирање и претопување, под патронажот на Апостолскиот Престол. Во 1368 го напаѓа Северин и истовремено наредува напредувањето на војските кон Трансилванија, Николае Лакфи, преку Карпатските патеки кон престолнината на романскиот војвода Влајку.

Обете војски се поразени и присилени да се повлечат, а пак победата на Влајку го претфора во очите на православните од Видин како главен бранител на нивните интереси против напаѓачите и францисканите кохорти кои се обидуваа да спроведат присилно католицизирање на тоа население. Од унгарските освојувачи многу пропати и набожниот Никодим, кој се наоѓал зад некои игуменски извори во еден манастир од Краина.

Благодарение на трпеливоста и на многу други заслуги постанува личност од прво значење, Никодим, овој големец на народната издржливост на видинците, бил особено ценет и од војводата од Мунтенија.

Дешифрирајќи ги хиеросавите од 14 век, наоѓаме еден кој не повикува од длабочината на времињата, дека Војвода Владислав „слушајќи го најчесниот од калуѓерите, Никодим, го чести со дарови“ од богатствата на земјата, а „со работата на Никодим и неговите браќа“ го иззидал и варосал манастирот Водица, кога војводата ги владеел овие пространства и ја создава втората митрополија на романските пространства, Северинската Митрополија.

На тој начин кај Водица, на стотина метри од Дунав, улогата на ктитор дадена на Никодим е евидентна. Конструктори се токму калуѓерите, на чело со Никодим, тие го завршија со камени тули и керамида од 1369 – 1370, манастирот Водица, и преку ова успеаја да исполнат едно добро замислено

greșeală de informație, Paul de Alep pomenește că Sfântul Nicodim s-ar fi dus, din proprie inițiativă, la Buda (și nu la Vidin) pentru a converti la ortodoxism pe regele „catolic și apostolic” al Ungariei.

Adevărurile despre viața și activitatea lui Nicodim sunt nu mai puțin fascinante. A părăsit casa părintească și s-a dus la muntele Athos, pentru a-și desăvârși cultura. Aici a fost hirotonit diacon și apoi preot și a devenit dascăl pentru ca mai apoi să devină năstavnîc la mănăstirea Hilandarului) când a murit starețul locului.

Datorită vieții sale curate și cunoștințelor însușite, a fost ales „protos al Sfântului Munte”. De asemenea, Lazăr, împărat al “sârbilor” (1371-1389), l-a trimis pe Nicodim la Constantinopol, în fruntea unei delegații care trebuia să mijlocească ridicarea anatemei ce fusese aruncată asupra „împărăției sârbilor” și a Bisericii lor. Înapoiindu-se cu dezlegarea anatemei la despotul Lazăr, acesta i-a propus să ia conducerea Bisericii sârbești.

Înfrângându-și orgoliul lumesc, chemat de vocea menirii sale, a trecut la nord de Dunăre. Cauzele venirii lui Nicodim în țara Românească trebuie puse și în legătură cu împrejurările politice ale vremii. Se știe că, în 1365, Ludovic, regele Ungariei, și-a îndreptat oștile spre sudul Dunării, pornind o veritabilă cruciadă de catolicizare și cotropire, sub patronajul Scaunului apostolic. În 1368 atacă Severinul și, concomitent, ordonă înaintarea oștilor voievodului Transilvaniei, Nicolae Lackfy, prin pasurile Carpaților spre capitala voievodului român Vlaicu.

Cele două armate sunt înfrânte și silite să se retragă, iar victoria lui Vlaicu îl proiectează în ochii ortodocșilor din Vidin ca principalul apărător al intereselor lor împotriva atacanților și cohortelor franciscane care încercau catolicizarea forțată a populației respective. De pe urma cuceritorilor maghiari a avut mult de suferit, în acea vreme, și cuviosul Nicodim, care se află după unele izvoare egumen într-o mănăstire din Craina.

Devenit datorită austerității și altor multe merite o personalitate de primă însemnătate, Nicodim, acest brav erou al rezistenței populare a vidinenilor, era prețuit cu deosebire și de voievodul muntean.

Descifrând hrisoave din secolul al XIV-lea, aflăm unul, care ne grăiește din adâncuri de vreme, ca Vladislav voievod „ascultând de cinstitul între călugări, Nicodim, de asemenea și cu cheltuiala și cu daruri” de la domnia țării, „iar cu munca lui Kir Nicodim și a fraților săi” a zidit și a zugrăvit mănăstirea Vodița, pe când voievodul stăpânea aceste meleaguri românești și înființase cea de a doua mitropolie a țării Românești, Mitropolia Severinului.

Astfel la Vodița, la câteva sute de metri de malul Dunării, rolul de ctitor la propriu acordat lui Nicodim, este evident. Constructori sunt chiar călugării, în frunte cu Nicodim; ei au terminat în blocuri de piatră și cărămidă între anii 1369-1370, mănăstirea Vodița și, prin aceasta, au îndeplinit și un binechibzuit act politic, deoarece Vodița a devenit un avanpost înaintat de rezistență ortodoxă.

Prudent, pentru a deruta pe regele maghiar, voievodul român renunță deplin la aproape toate

Adresa este : București,
strada Thomas Masarik, nr.
29 A, sector 2

Telefon : 212.09.22
Telefon/Fax : 212.09.23
Email :asmacedonenilor@yahoo.com.sg

VIZITAȚI
www.macedoneni.ro

Publicație editată de Asociația
Macedonenilor din România, cu
sprijinul Guvernului României -
Departamentul pentru Relații
Interetnice din cadrul Secretariatului
General al Guvernului României

ISSN : 1582-831x

Directorul ziarului
Liana Dumitrescu

Redactor Șef
Constantina Dumitrescu

Redactor
Laura Rogobete

Tehnoredactare computerizată
Laura Rogobete

Traducere
Marjan Mihajlov

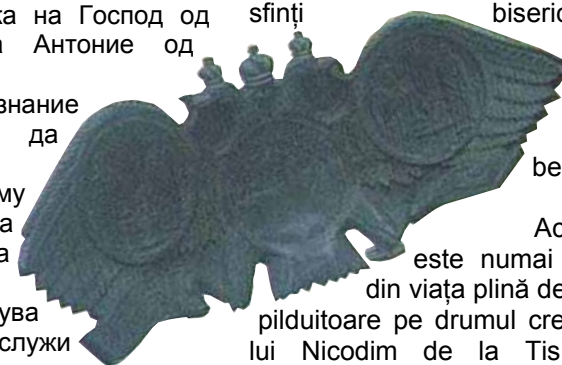
Colaboratori :
Țolu Mădălina Maria, Irimia Ana
Luminița și alții

политичко дело, затоашто
Водица стана една тврдина на
Христијанската отпорност.

За да го обезначи
унгарскиот крал, романскиот
војвода целосно се откажува од
сите ктиторски права, оставајќи
им целосна автономија на
калугерите. Неможејќи да се
радува на родот на неговиот
напор за организирање на
Водица, поради нападот врз
Северин, од страна на
католичките војски на Никола де
Гара, Никодим разбира дека
треба да служи во офанзивни
христијански цели преку неговото
учество во српската мисија во
Константинопол, како разјаснувач
на зборови како што го
атестираат некои докумантарни
извори.

Неговите услуги биле
добро наплатени од страна на
кнез Лазар, во време кога
неговиот син Штефан Лазаревич
носи срдечни сведоштва за
манастирите од романските
пространства, кои биле
изградени со помош на
блажениот мој родител храмот на
пречистата Мајка на Господ од
Тисмана и на Антоние од
Водица.

Тоа признание
придонело да
патријархот
Филотеј да му
додели на
Никодим ранг на
архимандрит,
право да осветува
цркви и да служи
носејќи мантија.

drepturile ce decurgeau din
calitatea sa de ctitor, lăsând obștei
călugărești o autonomie deplină.
Nevoit să nu se poată bucura în
tihnă de roadele eforturilor sale
pentru organizarea Vodiței, din
cauza atacului asupra Severinului
produs de către oștile catolice ale
lui Nicolae de Gara, Nicodim
înțelege să slujească scopurile
ofensivei ortodoxe prin
participarea sa la misiunea
sârbească la Constantinopol, ca
„tâlmaci de cuvinte” cum îl atestă
unele izvoare documentare.

Serviciile sale au fost bine
răsplătite de către cneazul Lazăr,
de vreme ce fiul său, Ștefan
Lazarevici, avea să aducă
inimoase mărturii despre
„mănăstirile din țara Românească,
care au fost zidite cu ajutorul
fericitului meu părinte lăcașul
preacuratei Născătoare de
Dumnezeu de Tismana și a lui
Antonie de la Vodița”.

Aceeași recunoaștere a
meritului a făcut ca patriarhul
Filotei să-i acorde lui Nicodim
rangul de arhimandrit, dreptul de a
sfinți biserici și de a
sluji

purtând
bederniță.

Acesta
este numai o parte
din viața plină de ctitorie
pilduitoare pe drumul credinței al
lui Nicodim de la Tismana -
macedoneanul din Prilep.

CONȚINUT :

Prețul trădării	2-3
Școala noastră	3-4
Profesor de limbă maternă	4-5
Trădătorii	5-6
Fii Soarelui	6-9
Podoabe de Crăciun	9-10
Unirea și macedonenii	10-12
Colinde	12-13
Sărbători	13-14
Evenimentele lunii	14-15
Calendar ortodox	15
Limba macedoneană VIII	16-17
Nicodim macedoneanul	17-20

СОДРЖИНА

Цена на предаство	2-3
Нашето училиште	3-4
Наставник по мајчин јазик	4-5
Предавници	5-6
Сонцеви деца	6-9
Божикни подароци	9-10
Обединувањето и македонците	10-12
коледарки	12-13
Празници	13-14
Настани на месецот	14-15
Православен календар	15
Македонски јазик 8	16-17
Никодим македонецот	17-20